

Nedre Buskerud krets
har i aug.–sept. spilt individuelt kretsmesterskap med god deltagelse fra Drammen, Tempo og Mjøndalen sjakkklubber. Th. Pettersen ble kretsmester. Nr. 2 A. Kristiansen og T. Moen nr. 3. Kl. 1 ble spilt i 2 grupper og vinnere ble R. Hansen og R. Kristiansen.

Hedmark sjakkrets

meddeler at det er stor interesse for sjakk i distriket og håper å få dannet noen nye klubber i høst.

Hamar sjakkselskap vant kretsmesterskapet for lag i kl. A. Ottestad vant i kl. B. I individuelt ble Alf Molstad, Hamar, kretsmester. Kl. 1 ble vunnet av E. H. Amundsen, Elverum. I kl. 2 var det 2 grupper og vinnere ble Olav P. Husum, Elverum, og Leif Bekkelund, Rudshøgda.

Fra den vide verden

Vest-Europas soneturnering for damer ble spilt i Venedig med 9 deltagere. De to som kvalifiserte seg til kandidatturneringen i 1952 ble: Heemskerk, Holland, som seiret uten tap med 6 p. og Bruce, England, med 5 p. Den videre rekkefølge ble: Rinder, Vest-Tyskland, Benini, Italia, Cvenkel, Jugoslavia, Roodzant, Holland, Bussers, Belgia, Matanovic, Jugoslavia, og Velat, Spania.

Sjakkolympiaden i Dubrovnik

Det er nå anledning for en billig pris å skaffe seg en stor partisamling. Forbundet har endel eksemplarer av boken med samtlige partier fra olympiaden i Jugoslavia 1950 til salgs.
Prisen er kr. 5,— + porto. Bestillingen sendes:

NORGES SJAKKFORBUND

Josefinegt. 21 — Oslo

Gligoric seiret i Bad Pyrmont.

I år spilles turneringer i alle Fide's soner for å ta ut representanter til Fide's internasjonale turnering i Stockholm 1952.

Sone A — Vest-Europa — som kan sende 5 mann, spilte turneringen i Bad Pyrmont, Vest-Tyskland. Det skulle delta ialt 20 mann, men det ble bare 15, da det møtte ingen fra Belgia og Frankrike.

Den 28-årige jugoslaviske stormester Gligoric viste seg igjen som den mester han er og vant med 11 p. 9 vinst, 4 remis og 1 tap for Prins. Unzicker (Vest-Tyskland) ble nr. 2 med 10 og var den eneste som ikke hadde noe tap. Nr. 3 Matanovic (Jugoslavia) 9.5. Nr. 4 Prins (Holland) 9.5 og nr. 5 Golombek (England) 9.

Den syd-amerikanske sone

som har rett til å sende 2 mann, spilte i Mar del Plata. Soneturneringen ble overlegen vunnet av Eliskases og Bolbochan.

Larry Evans U. S. A. mester.

Årets mesterskap i U. S. A. vant Evans med 9.5 av 11 p. Reshevsky nr. 2 med 8.5.

Hr. Johan Jørgensen
Espe i Hardanger

Norsk Sjakkblad

Nr. 8

Oktober 1951

23. årgang

Radiokamp mellom Bergen—Telemark

Einar Tinnesand
Telemark

Peter Monsen jr.
Bergen.

NORSK SJAKKBLAD,
utgitt av Norges sjakkforbund
Abonnementspris: Kr. 5,00
pr. år.
Annonsepris: 35 øre pr. mm.
Postgirokontonummer: 461 11
Ansvarlig redaktør:
Olav Avitsland,
Postadresse: Drammen. —
Tlf. 2257.

Får alle nye medlemmer
Norsk sjakkblad?

En ny spillesesong er begynt og klubben får nye medlemmer. De klubber som øker medlemstallet vil ikke få tilstrekkelig mange eksemplarer av Norsk sjakkblad før kontingenget for 1951 betales.

Men klubben kan få ordnet dette ved å innbetale på postgiro 124 74 — Norges sjakkforbund, Oslo — kontingenget for 2. halvår 1951 kr. 1,50 pr. medlem og alle medlemmer i klubben vil få Norsk sjakkblad for 2. halvår 1951. — Send kontingenget straks!

Ny krets i forbundet.

Fem klubber i Drammen og omegn med ca. 100 medlemmer, har dannet Nedre Buskerud sjakkrets. Til formann er valgt R. Kristiansen, Tempo. D. Carl, Drammen, sekretær og J. Krøgli, Drammen, kasserer.

Ny klubb.

Roverud sjakkklubb, Brandval i Hedmark, er innmeldt i forbundet.

Radiokamp mellom Bergen-Telemark.

Den 26. sept. begynte en radiokamp mellom kretsene. Bergen ved Peter Monsen jr. og Telemark ved Einar Tinnesand. Trekkene sendes over lokalstasjonene.

Einar Tinnesand er årets Telemarksmeister. Han er 35 år gammel og begynte å spille sjakk i Notodden sjakkselskap. Han spilte seg opp i klassene og vant klubbmesterskapet i 1940.

Vi presenterer:

Harry Kongshavn.

Vi har i dag den glede å kunne presentere årets Norgesmester.

I augustnr. av Norsk sjakkblad 1924 finner vi navnet Harry Kongshavn for første gang. Han delte 3. og 4. pr. i mesterklassen i Vestlandsturneringen i Bergen. Det var en bra prestasjon, for sjakkspillet hadde i 1920-årene stor tilslutning på Vestlandet. Kongshavns navn har siden den tid ofte vært nevnt i

bladets spalter, da han har tatt en rekke premier i klubturneringer. Kongshavn, som er fra Hidra ved Flekkefjord, begynte sin sjakkbane i Stavanger 1918. Først i Stavanger sjakkklubb, siden i klubben Svitun. Han var klubbmester flere ganger i sin Stavangertid, og siden han ble medlem av Oslo schaksselskap i slutten av 1920-årene, har han vunnet klubbmesterskapet 4 ganger, siste gang i år. Han har dessuten med heder representert sin forening både i innen- og utenlandske matcher.

Kongshavn deltok ikke i landsturneringen i Bergen 1946, så han ble ikke med i den nye opprettede landslagsklasse, men året etter spilte han seg opp ved å vinne sin gruppe i mesterklassen.

Kongshavn har gjort en dyktig innsats i reorganiseringen av sjakklivet i Oslo etter krigen. I 1947 ble han valgt til formann i Oslo og omegns sjakkrets. Han var formann til i vår, men fortsetter i styret som kasserer.

Peter Monsen jr.

Landslagsklassen som ble opprettet i 1946, kom som naturlig var, til å bestå mest av spillere fra Oslo. Rekrutteringen i de siste par årene er kommet fra distriktsene. Det er et gledelig tegn, for det viser at sjakkinteressen igjen er stigende over hele landet. De to nye landslagspillere i år, Carl Haave og Peter Monsen jr. er ikke nye navn — det er «gamle karer» fra 30-årene.

— Gratulere som landslagspiller, Monsen. Når begynte De å spille?

— Jeg begynte i 1919, 9 år gam-

mel og spilte først i en mindre distriktsklubb, men i 1926 gikk jeg inn i Bergen sjakkklubb for å få stertere konkurransetrening.

Monsen vant årene deretter 1. pr. i de forskjellige lavere klasser med opptykningsrett.

Når deltok De for første gang i landsturneringen?

— Jeg hadde min debut i kl. 1 i Oslo 1930. Jeg erobret da 2 pr., samt den oppsatte skjønheitspremie og 3. plass i den etterfølgende llynturnering. Men dette var ikke min første store kamp. Jeg anser mitt personlige gjennombrudd på sjakkarenaen tidligere samme året. For min tidligere distriktsklubb stilte jeg opp ved første bord til krets-kamp i kl. A mot Bergen sjakkklubb. Jeg møtte den fryktede O. Kavlie-Jørgensen — og vant. Det ble karakterisert som en sensasjon.

— Hva regner De for Deres største prestasjon?

— Det resultat som jeg selv anser for bemerkelsesverdig er min innsats i landsturneringen i 1932. — Jeg vant her klar 1. pr. i min gruppe foran de fremste på årets norske landslag: Harry Kongshavn, Erling Myhre, Arne Krogdahl og foran bl. a. Andr. Gulbrandsen, Carl Haave og Johs. Rasmussen. Det pussige er at allerede den gang var Carl Haave og jeg på linje, den gang jeg ener og han toer, nå i Stavanger ble det omvendt ved kvalitetsberegning.

Etter 1932 har Monsen bare deltatt et par ganger i landsturneringen med middelmådig resultat, men i klubben sin deltok han stadig i årene før krigen og lå som regel godt an med deling av 1.—2. pr. i 1938 som beste plassering.

Hvorledes har det gått Dem etter krigen, Monsen?

— Jeg var med i landsturneringen i Bergen 1946 og havnet på nest siste plass i gruppen. Ellers har jeg bare deltatt i en klubturnering og ett kretsmesterskap, hvor jeg fikk skjønheitspremien. Da jeg reiste til Stavanger, hadde jeg ikke «vært borte i» sjakkrettet på over ett år.

Monsen har vært meget benyttet i det administrative arbeide såvel i klubben som i kretsen. I mange år var han medlem av Bergen sjakkklubbs styre med en 3-års periode 1938–41 som formann. I kretsen har han vært formann i 3 treårs perioder, 1930–33, 1936–39 og nå 1948–51. Dessuten har han redigert Bergens Tidendes sjakkspalte i ca. 15 år. Det er således et stort og oppfrende arbeide Monsen har utført sjakkspillets fremme.

Soneturneringen i Marienbad 1951

I tiden 6–29. august ble det i Marienbad i Tsjekkoslovakia spilt en FIDE-turnering som vesentlig omfattet land fra Øst-Europa, Sovjet samveldet unntatt. Følgende land var representert: Tsjekkoslovakia, Ungarn, Polen, Romania, Bulgaria, Østerrike, Egypt, Øst-Afrika, Sverige, Danmark, Finnland og Norge. Israel var innbuddt, men meldte forfall, og Island var anmeldt men representanten møtte ikke. Tsjekkoslovakia og Ungarn stilte med 3 mann hver, Sverige 2 og de øvrige land 1 mann hver. De Østeuropeiske land stilte med sekundanter til hver av

sine spillere samt en lagleder. Som ventet tok tsjekkerne og ungarterne hurtig ledelsen, med stormesteren Pachmann og Szabo i spissen, men tett innpå og på høyde med dem fulgte svensken Stoltz, som var i utmerket form og helt til de siste runder lå kloss innpå 1–2 plass. Prestasjonen var så mye større av den grunn at han var uten sekundant, han måtte selv studere motstanderne og forberede seg til partiene, og måtte selv arbeide med analyseringen av hengepartiene. — Dette ofte svære arbeid blir ellers i det vesentlige utført av sekundantene. Pachmann ble den eneste ubeseirede spiller, og vant turneringen med sikker margin. Det ble etter hvert klart at Pachmann, Szabo og Stoltz ville belegge de 3 første plasser, men deretter fulgte en tettgruppe hvor det helt til slutt var uklart hvem som skulle ta de 2 neste viktige plasser. Som bekjent går de 5 første mann i soneturnering videre til den internasjonale turnering i Stockholm 1952. Barcza, Ungarn lå hele tiden godt an og ble en av de 5, men overraskende var sluttspurten til tsjekkeren Folty, som etter 8. runde — første turneringshalvdel — hadde 2½ pts. og hengeparti, og i siste halvdel tok 5½ pts. og erobret den omstridte 5. plass med 9 pts., foran Benkő, Ungarn (9 pts.) på kvalitetsberegning. Like overraskende var poengkurven for polakken Pytlakowski. Etter 8 runder ledet han turneringen sammen med Szabo, med 5½ pts., men på de siste 8 runder fikk han bare 2 pts. Turneringens mest interessante spiller var egypteren Basyouni. Det var hans førsteopptreden i en

utenlandsk turnering, og hans partier viser tydelige teoretiske feil, særlig hans sluttspill; men på den annen side var han meget uberegnelig og hadde mange gode ideer og atskillig talent. Sköld, Pedersen og Fred var også ferske på «den internasjonale arena» og deres placering viser ikke hva de egentlig er gode for. —

Turneringens 2 siste runder ble spilt i Praha for et stort publikum. For anledningen hadde tsjekkerne lagt beslag på et kinolokale — Radiopalasset — hvor spillerne ble plassert på en tribune over publikum, som fulgte partiene på veldig demonstrasjonsbrett i salen. I Praha var det i de dagene rundt regnet 30 varmegrader, og for spillerne på tribunen over publikum ble det i dobbelt forstand en varm jobb.

Hele arrangementet ble prikkfritt gjennomført og forpleiningen var den best tenkelige. Utenom de oppstilte pengepremier fikk hver deltagar kostbare og utsøkt sjakkspill og sjakkbøker som minne om turneringen.

Resultatet ble:

1 Pachmann, Tsjekkoslov.	13 p.
2 Szabo, Ungarn	12 p.
3 Stoltz, Sverige	10,5 p.
4 Barcza, Ungarn	10,5 »
5 Folty, Tsjekkoslov.	10 »
6 Benkő, Ungarn	10 »
7–8 Lokvenc, Østerrike	8,5 »
7–8 Sajtar, Tsjekkoslov.	8,5 »
9–10 Barda, Norge	7,5 »
9–10 Pytlakowski, Polen	7,5 »
11 Basyouni, Egypt	7 »
12 Sköld, Sverige	6 »

13–14 Balanel, Romania	5,5 »
13–14 Cvetkow, Bulgaria	5,5 »
15 Fred, Finnland	5 »
16–17 Pedersen, Danmark	4,5 »
16–17 Heidenfeld, Sør-Afrika	4,5 »

Som det fremgår av resultatlisten så laget Olaf Barda en meget god innsats i denne svært harde turneringen. Han ble nr. 2 av deltagerne fra Norden. Han seiret over Foltys (internasjonal mester), Basyouni, Pytlakowski og Cvetkow (vinneren av siste mesterskap i Bulgaria), 7 remis og tapte for Benkő, Heidenfeld, Pachmann, Barcza og Szabo.

Stoltz hadde 7 vinst, 7 remis og 2 tap, Sköld 3 vinst, 6 remis og 7 tap. Pedersen 2 vinst, 5 remis og 9 tap. Fred 3 vinst, 4 remis og 9 tap.

Fra juniorverdensmesterskapet.

Fransk parti.

A. J. Eikrem	L. Joyner
Norge	Canada

1 e4, e6. 2 d4, d5. 3 Sc3, Lb4. 4 Ld2, Sf6. 5 e5, Sd7. 6Dg4, Kf8 (spilles ikke ofte, men fullt korrekt). 7 h4 c5. 8 a3, Lxc3. 9 bxc3, h5. 10 Df4, Sc6. 11 Sf3, c4? 12 Sg5, De8. 13 g4 (skarpt spilt) hxg4. 14 Dxg4, Se7. 15 h5 Sf5. 16 Lh3, f6? 17 Sxe6 Dxe6. 18 Dxf5, Dxf5. 19 Lxf5, fxe5. 20 Lxd7, Lxd7. 21 dxe5. Remis.

Hvit har en bonde mere og burde vinne tross de ulike fargede løpere.

Kongeindisk.

B. Ivkov	W. Rosen
Jugoslavia	Vest-Tyskland
1 d4, Sf6. 2 Sf3, g6. 3 g3, Lg7. 4 Lg2, 0-0.	5 0-0, d6. 6 c4, Sbd7. 7 Sc3, e5. 8 e4, e6.

9 h3, exd4. (Åpningen er spilt svært avventende av begge parter. Med tekstrekket oppgir svart sentrum og forbereder et nytt framstøt i sentrum med d6-d5).

10 Sxd4, Sb6. 11 b3, d5. 12 exd5, cxd5, 13 La3. (Den best forts., men hvit har flere gode trekk, f. eks. 13 Sxd5, Sb6xd5, 14 cxd5, Sxd5. 15 Lb2 eller c5 (som O'Kelly-Szabo, Hilversum 1947) Se5. 14 Sce2. Det kan følge: 14-Sd7. 15 c6 og hvit blir kvitt sin svake bonde, mens svart har en isolert damebonde, f. eks. 15 —, bxc6. 16 Sxc6, Db6. 17 Sc6-d4, La6. 18 Le3. Hvit står utmerket). 13 —, Te8. 14 c5 Se4. (Det beste, men hvit svarer med et genialt kvalitetsoffer. Og med herredømmet over den lange diagonal og en svakhet i den svarte kongestilling, får han istand et avgjørende angrep. I et parti Hearst-Evans, New York 1951 fortsatte hvit med 15 Dd3 og kom etter Sd7. 16 Sa4, Se5. 17 Dc2, Ld7 i vanskeligheter).

15 Sxe4 dxe4. 16Sb5 Lxal. 17Dxal, Sd7. 18Sd6, Tf8. 19Tdl, f5.

(Det truet avgjørende Sxe4). 20 Lfl h 6. 21 Lb5 Sf6. (Ellers Sxc8 og vinner straks). 22 Sxc8, Dxc8. 23 Td6 Sh5. 24 Dd4 Td8. 25 Dd5 oppgitt.

Ivkov overtok ledelsen straks og holdt den uten å være truet noen gang under turneringen. Hans spill var preget av stor sikkerhet og oppfinnsomhet i alle faser av partiet. Ivkov hører heime blant Jugoslavias 6—7 beste spillere, hans beste resultat hittil er vel 5. pr. i Bled 1950 foran slike navn som Pirc, Matanovic, Tartakower og Stoltz.

Island's F. Olafsson — 2—3 pr. Reykjavik 1951 etter Rossolimo, foran Møller⁺ og Guðmundsson — var plaget av en lei forkjølelse og var helt ute av slag. Men en fikk dog glimt av hans store sjakkbegavelse.

Jeg spilte forholdsvis bra i de første rundene, men i den siste del var jeg plaget av en lei influensa og fikk på de siste 5 rundene kun 1 p. mot relativt svakere motstandere.

Avslutningsdagen ble det arrangert en lynturnering. 7 runder etter Schwei zer systemet og 10 sek. pr. trekk. Den ble sensasjonelt vunnet av 16-åringen F. Olafsson, Island, med 6 p. etter glimrende spill foran bl. a. Rossolimo, Tartakover, Unzicker, Matanovic, van Scheltinga, Alexander, Steiner, Bogoljubow, Donner, Wade.

Jeg fikk 4 p. og slo bl. a. Herman Steiner.

Arnold J. Eikrem.

Norges sjakkforbunds merke
koster kr. 7,50 pr. stk. + porto.

Bestillingen sendes:

NORGES SJAKKFORBUND
Josefinegt. 21 — Oslo

ÅRGANG 1950
av Norsk sjakkblad får De ved
å sende kr. 2,— (i frimerker) til:

Norsk Sjakkblad — Drammen

PARTIER

Redaktør: Olaf Barda, Boks 42 21, Oslo

Orginalpartier med eller uten anmerkninger, mottas med takknemlighet. Særlig interesse har partier fra de siste aktuelle turneringer.

Marienbad 1951

Nr. 57. Fransk parti.

Stoltz (hvít) mot Basyouni

1. d4, e6 2. e4 d5 3. Sc3 c5 4. exd5, exd5 5. dxc5, Sf6 Lb5†, Sc6 7. Le3, a6 8. La4, Le7 9. Sf3, 0-0 10. h3, Da5 11. Lxc6, bxc6 12. Sd4, **Dxc5** 13. Se6, Db4 14. Sxf8, Dxb2 15. Sa4, Db5 16. c3, Lf5 17. g4, Le4 18. f3, **Lxf3** 19. Dxf3, Se4 20. h4, lxf8 21. Ddl, Ld6 22. Th3, Te8 23. Tb1, Dc4 24. Db3, Dd3 25. Tdl, Db5 26. Dxb5, **axb5** 27. Sb6, **Sxc3** 28. Tc1, d4 29. Txc3, Lb4 30. Kdl, Lxc3 31. Ld2, Lxd2, 32. Kxd2, c5 33. Tb3, b4 34. Kd3, Te1 35. Tb2, **Te3†** 36. Kc4 Tc3† 37. Kd5, h5 38. gxh5, d3 39. Td2, Kh7 40. Sc4, f6 41. Kxc5, b3 42. a4, Tc2, 43. Txd3, Ta2 44. a5, Kh6 45. Txb3, Kxh5 46. Ta3, oppgitt.

Anmerkninger:

12. —, **Dxc5**: Innledningen til et ofterspill som ikke er så lett å vederlegge. En typisk Basyouni-overraskelse.

18. —, **Lxf3**: Etter en farlig overraskelse. Etter Dxf3 står hvit med tårn og lett offiser over, men svart fortsetter kallblodig offensiven mot den barbeinte hvite kongen!

26.— **AXB5**: Nå har hvit tårn mot 2

bønder, men som det viser seg er saken ikke så enkel. Svarte bønder på D-fløyen setter seg i bevegelse og skaper nye problemer. I det kommende sluttspill er det avgjørende om hvit kan hindre avbytte av a-bonden.

35. —, **Te3†**: Her må det være sterkere å spilles h5, for å etablere en fribonde på K-fløyen.

Nr. 58. **Katalansk**

Barda (hvít) mot Foltys.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. g3, d5 4. Lg2, Le7 5. Sf3, 0-0 6. 0-0, b6, **7. exd5**, exd5 8. Sc3, **Lf5** 9. Se5, c6 10. f3, Sfd7 11. Sd3, Sf6 12. Le3, Te8 13. Lf2, Lf 8 14. Te1, Le6 15. h3, Sa6, 16. e4, **e5** 17. exd5 **Lf5** 18. Txe8, Dxe8 19. dxc5 bxc5 20. Dd2, Td8 21. Te1 Dd7 22. Se5, Dc8 23. g4, Le6 24 f4, Sb4 25. Lh4, S4xd5 26. Sxd5, Lxd5 27. Lxf6, gxf6 28. Lxd5, fxe5 29. **Txe5** Lg7 30. Tf5, Ld4† 31. **Kh2** Td7 32. Dd3, Dd8 33. Tg5†, Kh8 34. Df5, Da5 35. Th5, **f6?** 36. Txh7†, Txh7 37. Dc8† Kg7 38. Dg8† og matt i 2 trekk.

Anmerkninger:

7. **exd5**: Hvit vil unngå at svart etter Lb7 tar kampen opp mot Lg2 på en lang diagonal. Etter det tyngne exd5 må svart etter et eventuelt Lb7 operere bak den blokkerte d-bonde.

8. —, **Lf5**: Bedre Lb7.

15. **h3**: Naturligvis ikke 15. e4, dxe4. 16. fxe4, Sg4! og avbytte av Lf2.

16. — c5: Koster en bonde, men svart må finne på noe for å ryste det hvite sentrumspill.

17. — Lf5: Etter 17. — Sxd5 kan hvit vinne bonde med 18. Sxd5, Lxd5. 19. Txe8, Dxe8, 20. dxc5, bxc5. 21. Sxc5, eller øke trykket på svarts stilling med 18. f4!

29. Txe5: Etter slagvekslingen står hvit med bonde over, og trykk på de hvite feltene i svarts kongestilling. I slike stillinger, med de tunge offiserer i behold, er den ulike løper bare en fordel.

31. Kh2: På 31. Kg2 tar alt en ende med forfærdelse etter Txd5! 32. Txd5, Dc6.

35. —, f6: «Den som graver en grav for andre!» Svart inviterer til 36. Dxd7? Dd2†, med matt eller dronningvinst. Best var 36. — Dd2†. 37. Lg2, f6. 38. De4, De3, 39. Dxe3, Lxe3. 40. Tf5, og hvit har merbonde og spill på de hvite feltene.

Stauntonturneringen 1951.

Nr. 59. **Sisiliansk.**
Alexander (hvit) mot Gligoric
England Jugoslavia

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, d6 6. Lg5, e6 7. Dd2, Le7 8. 0-0-0, 0-0.

9. **Sb3**, a5 10. a4, Db6 11. De3, Db4 12. f3, h6 13. h4! d5 14. exd5, Sxd5 15. Txd5!

hgx5 16. Txg5! Lxg5 17. hxg5, Tfd8 18. Se4, c5 19. Ld3, Lf5 20. Sf6†, gxf6 21. gxf6! **Df4** 22. Dxf4, exf4 23. Lxf5, Td6 24. Lh7†, Kf8 25. Le4, Kg8 26. Lh7†, Kf8 27. Sc5, Te8 28. Sd7†! Txd7 29.

Lf5, Te1† 30. Txe1, Td6 31. Te4, Sd4 32. Lc8, b6 33. La6, Se6 34. Lc4, Sc5 35. Txf4, Sd7 36. g4, Txf6 37. Txf6, Sxf6 38. Kd2, Sd7 39. Ke3, Se5, 40. Le2, Ke7 41. Ke4, oppgitt.

Et flott angrepssparti. —

Anmerkninger:

9. **Sb3**: På 9. Sdb5 har svart forsvarer Da5.

13. —, d5: På 13. — hxg5 følger avgjørende angrep i h-linjen etter 14. hxg5, Sh7. 15. f4, e5, 16. g3, truende De3 — d2 — h2.

21. —, **Df4**: Svart får D-avbytte, men stillingen er tapt. På andre trekk, f. eks. Lxd3, vinner hvit med Th8†, Kxh8, Dh6† og matt på g7 med damen.

27. — **Te8**: På 27. — Txf6 har hvit et vunnet sluttspill etter 28. Sd7†, Kg7. 29. Sxf6, Kxf6. 30. Le4. Også etter tekstrekket gjennomfører hvit sluttspillet klart og overbevisende.

Nr. 60 **Aljechins forsvar.**
Unzicker (hvit) mot v. Scheltinga
Vest-Tyskland Holland

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, Lg4 5. Le2, Sc6 6. e4, Sb6 7. exd6, **cxd6** 8. d5, Lxf3. 9. Lxf3, Se5 10. Le2, g6 11. Le3, Lg7 12. Sbd2, 0-0 13. 0-0, e6 14. dxe6 fx6 15. Db3, Sed7 16. Ta d1, Sc5 17. Dc2, Sca4 18. Se4, Sxb2 19. Txd6, Dc7 20. Lg4, S6xc4 21. Lxe6†, Kh8 22. Td7, Dc6 23. Tg7, Dxe6 24. Txh7†! Kg8 25. Ld4! oppgitt.

Anmerkninger:

7. —, **cxd6**: Den egentlige årsak til svarts vanskeligheter senere. Det beste er som bekjent 7. — exd6.

13. 0-0: Det har nå oppstått en stilling som har en viss ytre likhet med Dragevarianten i Sisiliansk, men egentlig uten den motstandsdyktighet som preger den svarte stillingen der. Det skyldes at svart mangler den sterke Sf6 som presser på e4, og at hvit har fått sin c-bonde fram. Hvit kan raskt angripe både på Konge- og dronningfløyen, mens svart derimot må svekke sin bondestilling for å finne angrepsspunkter.

Bad Pyrmont 1951.

Nr. 61 **Fransk parti.**

Paoli (hvit) mot Kübart
Italia Øst-Tyskland

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. Se2, dxe4 5. a3, Lé7 6. Sxe4, Sc6 7. c3? e5! 8. d5, Sb8 9. c4, f5 10. S4-c3, Sf6 11. Sg3, 0-0 12. Le2, a5 13. 0-0, Sa6 14. Dc2, f4! 15. Sge4, Sc5 16. Ld3, Sxd3 17. Txd3, Sxe4 18. Dxe4, Ld6 19. Ld2, Dh4 20. c5, Lxc5 21. Dxe5, Ld6 22. Dd4, b6 23. b4, Tf6 24. Se2, La6 25. Tfe1, Taf8 26. Tac1, Tg6 27. De4, Lxe2 28. Txe2, Tg2! 29. Dxe2, f3 30. **Te4**, Dxe4 31. Dh3, Tf6 32. Te1, Dxd5 33. Lc3, Tg6† 34. Kh1, h6 35. Te3, Dd1† 36. Le1, Tf6 37. bxa5, Lc5 38. Te8†, Kh7 39. Dc8, Lf8 40. Dxc7, Dd3 41. Dg3, Tg6 42. Dh3, Tg2 43. Dxe2, fxg2† 44. Kxg2, Dg6†, oppgitt. Partiet fikk 1. skjønheitspremie.

Anmerkninger:

7. — e5!: Med dette kraftige sentrumsangrep kommer svart i få trekk til en klar åpningsfordel, som avslører alle skyggesider ved hvits kunstige springeroppstilling på e2.

11. **Sg3**: En dårlig springerplass, men særlig bedre er heller ikke 11. g3 fulgt av Lg2.

30. **Te4**: Praktisk talt tvunget. På 30. Dg5 blir det matt etter Dxh2†. 31. Kf1, Dh3†, og på 30. Lg5 avgjør Dh5.

Nr. 62 **Spansk Parti.**

Unzicker (hvit) mot Prins.

Vest-Tyskland Holland

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, d6 8. c3, Sa5 9. Lc2, c5 10. d4, Dc7 11. Sbd2, cxd4 12. cxd4, Sc6 13. h3, exd4, 14. Sb3, Sb4 15. Lb1, d3 16. Sbd4, Lb7 17. Ld2, Sc2 18. Sxc2, dxc2 19. Lxc2, 0-0 20. Tc1, Db6 21. Lc3, Tae8 22. Dd3, g6 23. Dd2, b4 24. Lxb4, d5 25. La5, Da7 26. exd5, Lxd5 27. Dd4! Dxd4 28. Sxd4, Lc5 29. Sb3, La7 30. Lb4, Txe1†, 31. Txe1, Tc8 32. Lc3, Sd7 33. Ld3, Ta8 34. Lxa6, Lb6 35. Td1, Le6 36. Lb5, Txa2 37. Txd7, Lxb3 38. Tb7, La7 39. La6, Txa6 40. Txb3, Ta1† 41. Kh2, f5 42. Kg3, Tf1, 43. Tb7, Lxf2† 44. Kf4, Lh4† 45. Ke5, Tf2 46. Ke6, Lg3 47. Tg7†, Kf8 48. Tkh7, Te2† 49. Kf6, Ke8 50. Kxg6, f4 51. Kf5, Tgx2 52. Ke6, Kd8 53. Le5, Kc8 54. Tc7, oppgitt.

Anmerkninger:

23. — b4: Svart må finne på noe mot den kraftige trusel Dh6 fulgt av Sf3 — g5 h7 og matt på g7 med damen.

Fra leserne

Odd Flater, Oslo skriver til oss:

Av Chess Reviews desembernr. 1950 har jeg klippet følgende parti, som muligens kan brukes i partispalta i Norsk Sjakkblad. Kommentarene er fritt oversatt, mulige anmerkninger i parentes er mine egne. Av kommentarene til Bled-turneringen 1950 sakses følgende:
I den 16 mann sterke turneringen tok 19-åringen jugoslaven Adrija Fuderer

4. plassen, bare $2\frac{1}{2}$ pts. etter vinneren Najdorf. Fuderer slo Najdorf, 3. pr. vinneren O'Kelly, spilte remis mot 2. Pilnik, og vant over Stoltz og Tartakower. Hadde han ikke spilt så fort som han gjorde, kunne han kanskje truet Najdorf. (Nedenfor følger partiet mot Tartakower, som forsøker seg med en tvilsom variant i Spansk, som ble spilt meget av russeren Alapin. Denne spilte som regel 3. Lb4 uten mellomtrekket 3.—, a6. 4. La4.) Najdorf syns det er det fineste partiet han har sett på år.

Spansk.

A. Fuderer (hvit) mot S. Tartakower.
1. e4, 2. Sf3, Sc6. 3. Lb5, a6. 4. La4, Lb4. 5. 0-0, Se7. 6. c3, La5. 7. d4, exd4. 8. b4, Lb6. 9. exd4, 0-0.

Best for svart hadde vært 9.—, d5. 10. exd5, Dxd5! 11. Sc3, Dc4.

10. d5, Sa7.

Bedre Sb8, som gjør det mulig for Lb6 om nødvendig å gå til a7.

11. Sa3, c5.

11.—, d6 var bedre, skjønt 12. Sc4 hadde vært ubehagelig.

12. d6, Sg6. 13. Sc4, cxb4. 14. Lg5, f6. 15. Sxb6, Dxb6. 16. Le3, Dd8.

Hvits fordel er stor, og det følgende angrep kan tjene som mønster på hvordan et angrep skal gjennomføres.

17. e5!! Sxe5 17.—, fxe strander på 18. Lb3†, Kh8. 19. Sg5, De8. 20. Sxh7!

18. Sxe5, fxe5. 19. f4!! e4

På 19.—, exf 20. Dd5†, Kh8 21. Txf4 må svart bytte tårn, og blir håpløst underlegen på kongefløyen.

20. f5! Sc6. 21. Dd5†, Kh8. 22. f6!!

Hvit åpner alle linjer for angrep. — Hvis 22.—, Txf6 så Lg5 og svart er uten forsvar.

22.—, gxf6. 23. Lb3, b5.

Eller 23.—, Sa5. 24. Ld4, Sxb3. 25. axb3. Tb8. 26. Txf6, Txf6. 27. Dg5 og hvit vinner.

24. Tf4, Lb7. 25. Th4. (Truer Txh7! og matt i 2 trekk).
- 25.—, f5 26. Th6 (Nå truer 27. Ld4†).
- 26.—, Kg7. 27. Taf1, Tf6. 28. Txf5, Txh6. 29. Lxh6†, Kh8.
- Hvis 29.—, Kxh6 så matt i 3 trekk.
30. Df7, Db6†. 31. Kh1, Dd4. 32. Df8†, oppgitt.

Odd Flater skriver videre: Kongeindisk forsvar må sies å være spesielt aktuelt her hjemme etter landskampen pr. radio mot Nederland. I nedenstående parti forsøker Canal en ny idé mot det svarte forsvar. Her går det galt, både på grunn av Najdorfs solide forsvar og mulig på litt unøyaktig spill av hvit. Men med litt finpuss kan det nok vise seg at ideen er sunn.

Dubrovnik 1950.

Kongeindisk forsvar.

Hvit: C. Canal, Peru.

Svart: M. Najdorf, Argentina.

1. d4, Sf6. 2. e4, g6, 3. Sc3, Lg7. 4.e4, d6. 5. Le2.

Det første trekk i en ny og interessant plan. Hvit har til hensikt å spille h-bonden fram mot svarts bondestilling på kongefløyen, som er et utmerket angrepssobjekt. Til fordel for planen er også at den svarte kongen er bestemt for kongefløyen.

5.—, 0—0

Svart regner med å kunne stanse et tidlig kongeangrep.

6. h4

Det andre trekket i planen. Det er et forspill til h5 og Sh3, hvor S. ikke vil innskrenke løpernes bevegelsesfrihet.

6.—, c5

Det er alltid godt å møte bevegelser på en fløy med angrep i sentrum.

7. d5, e6. 8. dxe6, Lxe6

Hvis 8.—, fxe6. 9. h5, og svarts konge blir stående utsatt. På teksttrekket får svart til gjengjeld for den lengende d-bonde, spill i sentrum.

9. Lf4, Da5

En skarp måte å forsøre d-bonden på. Svart stikker av.

10. Dd2

På 10. Lxd6 avgjør Sxe4.

- 10.—, Td8. 11. Sh3

Det tredje trekk i åpningsplanen Legg merke til at S. ikke sperrer kongeloperens diagonal.

- 11.—, Sc6 12. Sg5, Sd4. 13. 0—0—0

Hvit parerer truslen, men kommer i skuddlinjen for Lg7, men på den annen side vil 0—0 stride imot hele åpningsspillets idé, og h-bonden ville bli utsatt. Mulig at 13. Td1 er det rette trekket.

- 13.—, b5!!

Apner linje mot hvits konge, og hvite angrep stopper opp, da han må prøve å stanse mattangrepet.

14. Sxe6

Hvis 14. cxb5, Lxa2 og svart har flere trusler, bl. a. Sb3 som er vanskelig å møte.

- 14.—, Sxe6. 15. cxb5, a6!!

Fremtvinger åpning av b-linjen.

16. bxa6, Tab8

Nå truer tårnet direkte bonden på b2, Lg7 gjør det samme indirekte, og sammen med svart dronning skulle dette være nok til å sette igang et knusende angrep.

17. Le4

Konsoliderer styrkene, da 17. Lxd6, Sxe4 fører til ufordelaktige komplikasjoner for hvit.

- 17.—, Sxf4. 18. Dxf4, Txb2!

Poenget. Offeret gjør hvit konge til et klart angrepssmål.

19. Kxb2, Sxe4

En unøyaktighet. Med 19.—, Sd5 får svart overveldende angrep.

20. Dx7†

Dette forsvar hadde vært umulig etter Sd5.

- 20.—, Kh8. 21. Td3

Hvit vrir seg ut av klemmen.

- 21.—, Sxc3, 22. Kc2, Se2. 23. Te3, Tf8.

24. Dxf8

Hvit overvurderer angrepet. Bedre var 24. Db7, som kompliserer spillet og gir hvit remissjanser. Etter teksttrekket våkner svart til nytt liv.

- 24.—, Lxf8. 25. Txe2

Hvis Lxe2 så Dxa2† og hvit konge vil komme i forlegenhet.

- 25.—, Da4†. 26. Lb3, Dxa6

Nå blir svarts sentrumsbonder sterke.

27. Te8

Truselen 27.—, c4, sammen med matt-trusler, er for meget for hvit. Hvis 27. Ld5, c4, og truslen Dxa2† (også Da4†) vil avgjøre sammen med Lg7 eller Lh6.

- 27.—, Kg7. 28. Te4

Hvit forhindrer 28.—, c4.

- 28.—, Db7. 29. Thel, d5

Nå kommer bøndene!

30. Tf4, Ld6. 31. Tg4, c4. 32. Lxc4:

Hvit har ingen gode trekk. På 32. La4 følger Da6.

- 32.—, dxc4

Resten trenger ingen kommentarer.

33. h5, Dd5. 34. Te3, Lb4. 35. h6†, Kxh6. Th4†, Kg7.

37. a3, Dd2†. 38. Kb1, c3, 39. Oppgitt.

Spill postsjakk!

Postsjakkringen skaffer Dem motstandere i kl. A, B og C. Send kr. 1,— i frimerker sammen med innmeldingen til

Norsk Sjakkblad — Drammen

PROBLEMISTEN

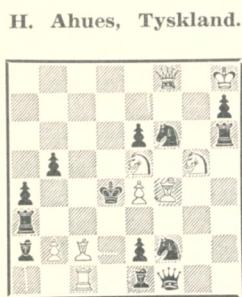
8. årgang.

Originalbidrag og løsninger sendes redaktør: Bj. Blikeng, Frei-
veien III, Kristiansund N.

Turneringer 1951: 2 trekkere: dommer Bj. Blikeng.
3 trekkere: dommer André Fossum.

— Originaloppgaver —

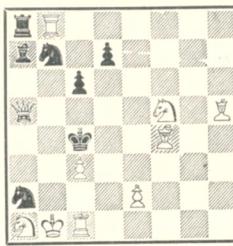
Nr. 640.

Matt i 2 trekk.

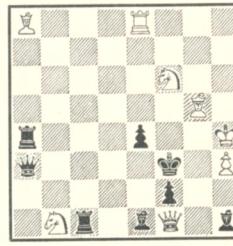
(Debut)

H. Ahues, Tyskland. Rolf Zetterstrøm, Stavanger Alfred Karlstrøm, Rindal

Matt i 2 trekk.

Nr. 642.

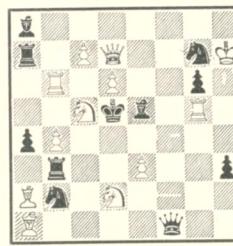
Matt i 2 trekk.

Nr. 643.

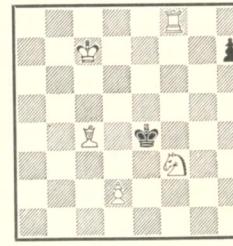
Matt i 2 trekk.

Nr. 644.
A. Pries, Tyskland.

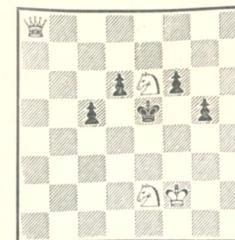
Matt i 2 trekk.

Nr. 645.
Edv. af Hällström, Finland
Tilegnet dr. E. Palkoska,
80 år.

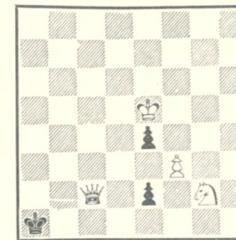
Matt i 3 trekk.

Nr. 646.
Aksel Espeli, Oslo.
(Debut)

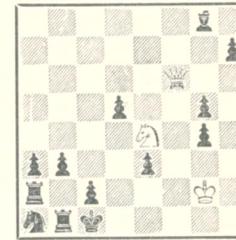
Matt i 3 trekk.

Nr. 647.
S. Limbach, Polen.
Tilegnet Bj. Blikeng.

Matt i 3 trekk.

Nr. 648.
Bo Lindgren, Sverige.

Matt i 3 trekk.

Løsninger til heftets originaloppgaver

sendes til problemredaktøren innen 1 — en — måned etter mottakelsen av bladet.

Problemnytt.

En gigantisk problemmatsj er utkjempet mellom Ungarn, Tsjekkoslovakia, Polen og Romania. Matsjen omfattet 2 og 3 trekkere, 3 trekkshjelpmatt og studier. Polen seiret i 2 trekksgруппen mens Ungarn vandt de øvrige 3 grupper. Ungarerne vandt matsjen sammenlagt med 452 poeng. Tsjekkoslovakia ble 2-er med 293, Romania hadde 287 og Polen 191 poeng.

J. Buchwald's verdenschampion-liste for 1950 viser at Ottavio Stocchi, Italia har en klar toplass med 62,5 poeng. De nærmeste på listen er Buchwald, U. S. A. 49,5, M. Wrobel, Polen 39,5, L. Larsen, Danmark 29, M. Havel, Tsjekkoslovakia 27, J. Hartong, Nederland 24 og W. Jørgensen, Danmark 21.

André Fossum er beste nordmann på 18–20 plass med 11 poeng.

Birger Knudsen, Bergen, vandt 4. premie og 1. hedrende omtale i «British Chess-Federation»s turnering for 3 trekkere 1950 og i samme turnerings avdeling for selvmattoppgaver i 3 trekk vandt Alfred Karlstrøm, Rindal en spesiell omtale.

Følgende meget fine 2 trekker av G. Latzel vandt 1. premie i Springarens årsturnering 1950: (nr. 649) Hvit: **Kh7, Tb1, g8, La8, h8, Sc4, hl**. — 7 br. Sort: **Kh2, La1, Sa2, Bc7** og **h3**. — 5 br. 1. **Sb2!** Merk Java-temaet i forførelse: 1. **Se5?** 1. **Se3?** og 1. **Sd2?** som pareres henholdsvis med **Sc1!, c6!** og **Lg7!**

Surt og Søtt

Sjakkbrukken fra Røst.

I forrige nummer av Norsk Sjakkblad hadde jeg en liten notis om en sjakkbrukke som var funnet i en dynge fra middelalderen, på gården Skau på Røst i Lofoten.

Jeg har nu fått svar på min henvendelse til Tromsø Museum angående dette funn. Det viser seg imidlertid at det er høyst usikkert om det virkelig er en

sjakkbrukke, idet konservator Simonsen skriver som følger:

«Sjakkongen fra Røst er skåret av en hvalrosstann, den nederste del er sylinderisk, den øvre er utskåret som et skjeget mannshode, og dateringen beror foreløpig utelukkende på stilten i dette hode som viser hen til 1200-tallet, men jeg kan selvfolgelig ikke garantere at det ikke er en senere kopi etter en eldre skulptur som kan være alt annet enn sjakkbrukke. Stykket er funnet i en avfallsdyng på Røstlandet, Røst s., Værøy prestegjeld, Norland fylke, og eies nu av Tromsø Museum.»

Under disse usikre forhold er det ikke verd å ta funnet til inntekt for norsk sjakkliv for 700 år siden. Saken får bero til den blir nærmere undersøkt.

Erland Scheen.

Rettelse.

I forrige nr. ble Norge oppført som nr. 2 i stillingen om den av Dansk Skak-Union oppsatt premie, men det er dessverre ikke så bra med oss. Sverige leder overlegen med 32 p., Danmark 8 og Norge jumbo med 5.

Schakklubben av 1911's 40 års jubileum.

Schakklubben av 1911 feirer i år 40 års jubileum med en jubileumsfest som holdes på stiftelsesdagen den 14. november.

Til å forestå arrangementet av jubileet har klubben valgt tre av sine eldste og trofaste medlemmer, hvorav to var med blant stifterne for 40 år siden. Det er grosserer Ellef T. Ødegård, kjøpmann M. B. Stokken og byråsjef Ths. Amlie.

Jubileet ble innledd med en individuell jubileumsturnering i klubben. Ju-

bileumturneringen fikk stor tilslutning idet hele 13 spillere deltok i mesterklassen. Turneringen ble vunnet av H. Crosby (10½ pts.) i skarp konkurranse med Bj. Jensen (9½ pts.), H. Opsahl (9 pts.), Th. Østerås (8½ pts.), C. O. Hovind, K. Geelmuyden og Alheim m. fl.

I anledning av jubileet har klubben innbudt sjakklubben «Stjernen» og sjakklubben «Odin» til en jubileumsturnering for lag. Der spilles om en pokal satt opp av grosserer Ellef T. Ødegård. Det starter 12 spillere fra hver klubb og første runde tok til i 1911's lokaler, Drammensveien 36, den 1. oktober. Her møttes Stjernen og 1911. Odin og Stjernen spiller senere. Lagene spiller alle mot hverandre i en runde nå i høst. Annen runde spilles til våren. Møtet mellom 1911, Stjernen og Odin har sin rot i gamle tradisjonsrike forbindelser. Det bør bli et spennende oppgjør mellom jevne lag.

I 1911's lagkamper i jubileumsturneringen vil følgende spillere delta: Ths. Amlie, H. Gallis, K. Geelmuyden, E. Gram, E. Helgeby, C. O. Hovind, O. Jansen, Bj. Jensen, H. Crosby, Chr. Larsen, A. Lifeldt, H. Opsahl, J. Swensen, G. Wiers-Jensen, E. T. Ødegård og T. Alheim.

Klubbens viseformann og populære medlem, ingenør H. Håkonsen, har satt opp en vakker vandrepokal i lynsjakk. Kampen om denne pokal skal spilles den 12. november. Det har vært kjempet om denne pokal i flere år og følgende spillere har aksje i den: H. Opsahl, 2½, C. O. Hovind 1½, Alheim, Ødegård, Wiers-Jenssen og Geelmuyden har en aksje hvert. Tiltross for et anstrengt program i jubileumssesongen vil klubben bli å finne blant deltagerne i årets Oslo-mesterskap for lag.

STUDIER

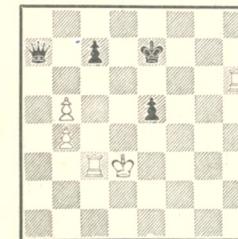
Bidrag og løsninger som mottas med takknemlighet, sendes Norsk sjakkblad, Drammen.

For 100 år siden utkom det i England en studiesamling: «Chess Studies» av Joseph Kling og Bernhard Horwitz. Denne samling kom til å ha stor betydning for den senere teoretiske sluttspillforskning. Vi bringer i dag en oppgave fra denne samling.

Nr. 7 F. J. Prokop.

British Ch. Mag.
August 1951.

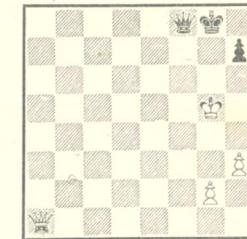
Tilegnet vinneren av Stauntonturneringen.

Hvit trekker og vinner.

Nr. 8. J. Kling og B. Horwitz

«Chess Studies» 1851.

Hvit trekker og vinner.

Løsning i nr. 9.

ser vunnet av A. Schiefloe, G. Lindgard og W. Løvik.

Arbeidernes sjakklubb, Trondheim, vant kretsmesterskapet for lag i kl. A. Steinkjær i B., og Orkanger i C.

Kretsmester i lyn ble A. Schiefloe foran O. Jacobsen, Grong, A. J. Eikrem og G. Lindgard.

I Buviks lynturnering hvor de fleste klubber i Sør-Trøndelag var representert, vant juniorspilleren O. G. Eikrem, Arbeidernes sjakklubb foran O. Saltnes-sand, Buvik.